Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 145
van **FREYA PERDAENS**
datum: 29 oktober 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Recyclage van luiers en incontinentiemateriaal - Modaliteiten

Uit de laatste sorteeranalyse van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) blijkt dat 11,8 procent van ons huisvuil (13 kilogram per inwoner) uit hygiënisch afval - luiers en incontinentiemateriaal - bestaat. Zelfs zonder de luiers van de kinderdagverblijven, die bij het bedrijfsafval terechtkomen, wordt de berg luiers bij het huisafval op 65.000 ton geschat.

Die berg gaat vandaag zowat integraal de verbrandingsoven in en vormt zo een belangrijke uitdaging bij de ambitie om de hoeveelheid restafval tegen 2030 nog eens met een kwart te doen dalen en van Vlaanderen een 'toonaangevende recyclagehub in de wereld' te maken, zoals de minister nastreeft.

Een artikel in De Standaard gaf op 29 oktober aan dat de Vlaamse Regering daarom 30 miljoen euro extra zal investeren in initiatieven waarvan de recyclage van luiers een van de speerpunten is, naast de verwerking van asbestafval en recyclage van kunststoffen. De minister wil met deze maatregel ook onze CO_2-uitstoot verminderen.

De OVAM gaat nu samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) de mogelijkheden onderzoeken om luiers een tweede leven te geven. Behalve de technologische verwerking, is ook de inzameling van luiers - die nu bij het restafval belanden - een uitdaging, volgens de woordvoerder van de OVAM. Om steden en gemeenten, die nu al krap bij kas zitten, over de streep te trekken, is het belangrijk dat het hele recyclageproces niet te duur uitvalt.

1. Hoe gebeurde de sorteeranalyse van de OVAM juist? Hoeveel ton afval werd geanalyseerd en hoe werd geografische spreiding meegenomen in de analyse?
2. Zijn er meer details over de laatste sorteeranalyse van de OVAM? Is er een opdeling van de 11,8% aan hygiënisch afval? Bestaat dat hygiënisch afval enkel uit luiers en incontinentiemateriaal?
3. Hoeveel bedroegen, naast de 11,8% aan hygiënisch afval, de andere fracties afval uit de sorteeranalyse van de OVAM?
4. Welke mogelijkheden zien de OVAM en VITO om luiers in te zamelen? Bekijken zij dat als een aparte afvalstroom die wordt opgehaald, worden ze ingeleverd of gebeurt de sortering na ophaling?
5. Hoe gebeurt de inzameling in Nederland, waar al aan verwerking van luiers wordt gedaan?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 145 van 29 oktober 2020
van **FREYA PERDAENS**

---

1. De sorteeranalyse van het huisvuil in de periode 2013-2014 omvatte vier seizoensgebonden analyses van het huisvuil aangeboden voor de huis-aan-huis ophaling bij 2000 gezinnen, vastgesteld door een representatieve steekproef verspreid over 39 gemeenten in 4 typologieën. De typologieën zijn: gemeenten waar wel of niet gft wordt ingezameld (gft- en groengemeenten) en stedelijke en landelijke gemeenten. Bij de steekproef werden geen specifieke voorwaarden opgelegd naar geografische spreiding, maar in de praktijk is er een goede spreiding over Vlaanderen van de gemeenten in de steekproef. De metingen vonden plaats in de herfst (2013), winter (2014), lente (2014) en zomer (2014). Bij elk gezin werd bijgevolg vier keer het huisvuil opgehaald dat zij op de normale ophaaldag van het huisvuil aanboden. Het huisvuil werd in een 30tal verschillende fracties uitgesorteerd, waaronder de 'hygiënische fractie' die o.a. bestaat uit luiers. In totaal werd 62 ton huisvuil ingezameld en in detail uitgesorteerd.

2. Meer details over de methodologie en de resultaten vindt u in het eindrapport dat beschikbaar is op de OVAM-website: https://www.ovam.be/afval-materialen/huishoudelijk-afval-en-lokale-besturen/sorteeranalyse-huisvuil. De fractie hygiënisch afval werd niet in meer detail uitgesorteerd. Ze bestaat uit babyluiers, incontinentieluiers voor volwassenen, overig incontinentiemateriaal, maandverband, tampons, inleggers voor herbruikbare luiers, zwachtels en windels. De luiers (babyluiers en incontinentieluiers voor volwassenen) maken wellicht wel het grootste deel uit van deze fractie. Intussen is de OVAM gestart met een nieuwe sorteeranalyse, waarvan de resultaten in december 2021 beschikbaar zullen zijn. In deze analyse wordt wel het onderscheid gemaakt tussen luiers en overig hygiënisch afval, zodat we dan meer in detail de hoeveelheid luiers in het huisvuil zullen kennen.

3. De detailresultaten vindt u in het eindrapport van deze studie: https://www.ovam.be/afval-materialen/huishoudelijk-afval-en-lokale-besturen/sorteeranalyse-huisvuil

4. Het voorbereidend onderzoek voor mogelijke recyclage van luiers is nog volop bezig. Momenteel werkt het VITO te samen met de OVAM het beleidskader uit waaraan een luierrecyclage moet voldoen. Het is namelijk de bedoeling dat door de recyclage van het luierafval, de materialen opnieuw kunnen worden gebruikt als grondstoffen om nieuwe producten van te maken, zoals plastic flessen voor schoonmaakmiddelen. Het is belangrijk dat deze nieuwe materialen veilig zijn voor mens en milieu. Zodra dit beleidskader klaar is en getest is in praktijk, voorzien we een impact-analyse van de selectieve inzameling van het luierafval. We brengen de verschillende mogelijke scenario's in kaart en zoeken dan uit hoe we de selectieve inzameling zullen organiseren (al dan niet gefaseerd) en met welke sector we willen starten.

5. In Nederland is nog geen algemene inzameling van het luierafval. Luiers worden maar door enkele gemeenten ingezameld. De huidige verwerkingscapaciteit is maar 7-8 kton (ARN). Voor inzameling wordt gebruik gemaakt van een brengsysteem naar inzamelpunten en milieuparken. In afwachting van extra recyclagecapaciteit zijn er wel gemeenten en steden die nu al een aparte inzameling aanbieden maar dit luierafval gaat voorlopig nog naar verbranding.